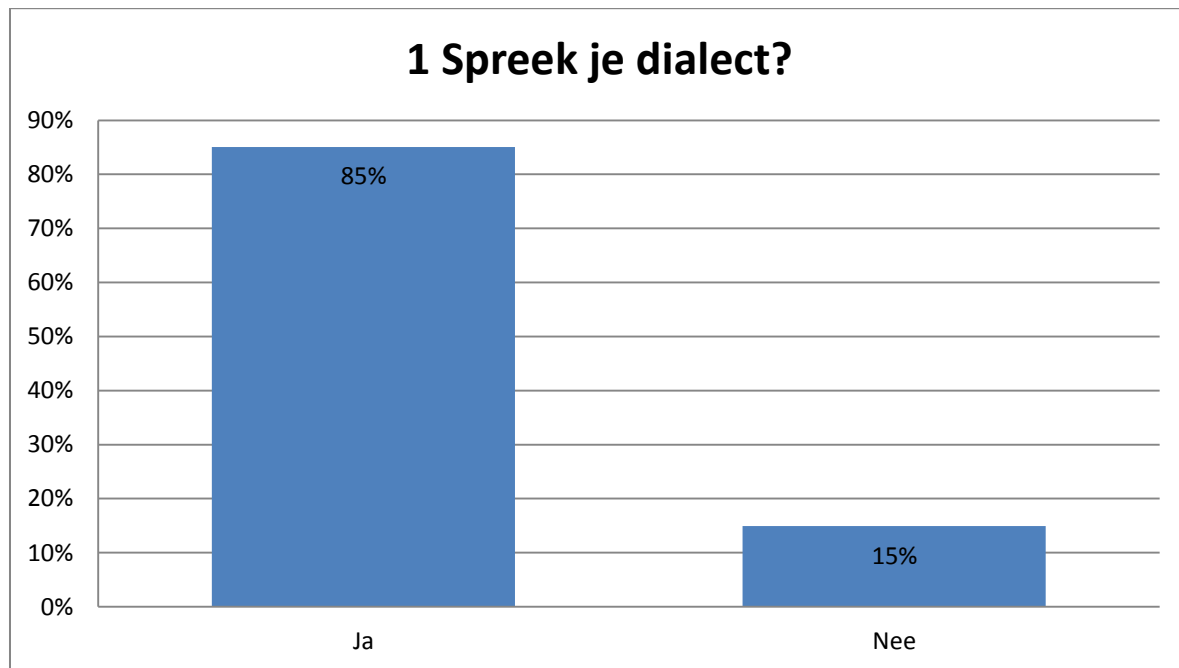

Dialect

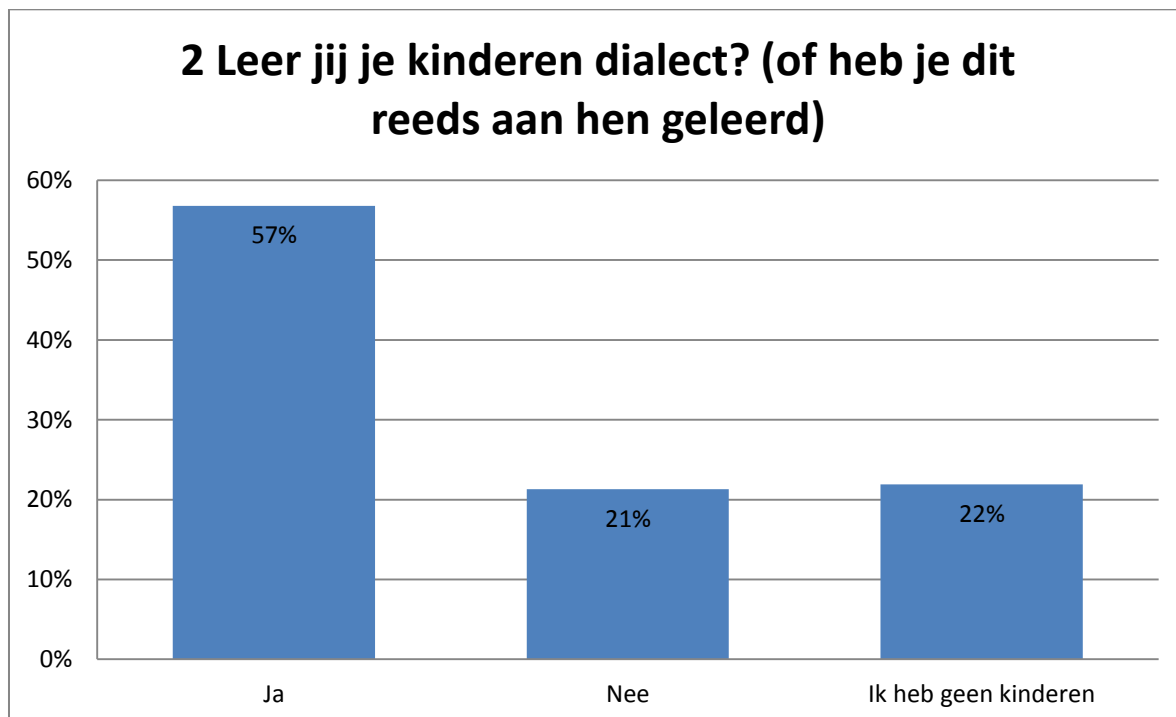
1. 't Is een kwestie van geduld, tot heel Holland Limburgs lult. Rowwen Hèze zong het al eens, maar hoe is het in onze gemeente gesteld met het dialect?

Toelichting

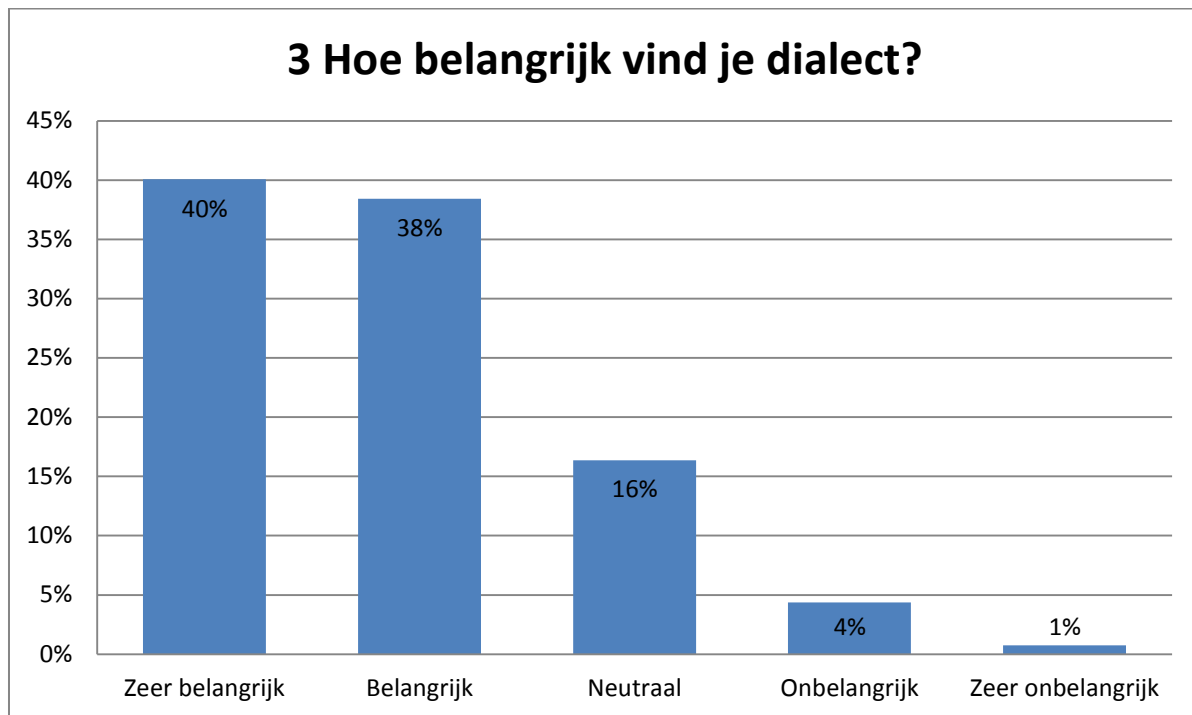
- 1 Dialect uit een andere omgeving (Rivierengebied).
- 1 Enkel tegen bekenden en vrienden!
- 1 Ik vind eigenlijk dat iedereen die dialect spreekt dit ook moet doen en doorgeven aan hun kinderen. Er is niets zo ergerlijk als een rasechte horster naar die Nederlands praat met een ontzettend zachte G.
- 1 Ik vind het belangrijk. Geeft een zekere identiteit.
- 1 ik vind het erg belangrijk dat het dialect blijft bestaan, is toch een stukje cultuur en voor mij ook wel nostalgie.
- 1 Ja, zo ben ik opgevoed. En ik vind ook zeker dat we dit moeten koesteren. Goed nederlands leren we op school! Ook zijn de verschillen tussen de verschillende dorpen leuk!
- 1 Niet in alle situaties. Ik spreek ABN met mijn kleinkinderen.
- 1 Vroeger thuis mee opgegroeid
- 2 Ben geboren en opgegroeid in Amersfoort en pas later verhuisd naar Noord Limburg
- 2 Ben geen limburgse; ik vind het rampzalig en onfatsoenlijk dat iedereen denkt dat je dialect spreekt ook als men hoort dat ik hier niet vandaan komt
- 2 Geen limburgs maar Brabants.
- 2 Ik ben geboren en opgegroeid in Gelderse Achterhoek, mijn man ook, onderling spreken we Achterhoekse, verder Nederlans

- 2 Ik ben geboren en opgegroeid in Noord-Holland
- 2 Ik heb mensen gehoord die dachten het dialect machtig te zijn, dat leek helemaal nergens op. Ik kom uit Soest en daar hou ik het maar bij.
- 2 ik kom niet uit Limburg
- 2 Ik kom uit het westen van het land dus spreek Nederlands
- 2 Ik spreek wel Brabantse dialect, en het meeste Limburgs kan ik aardig verstaan. Beide zijn mooie dialecten.
- 2 Ik versta het goed maar dacht het te kunnen spreken maar mis dan toch het fijne vandaar dat ik het maar niet doe in plaats van half
- 2 Kan het wel maar thuis is de voertaal ABN.
- 2 Kom niet uit Limburg, en heb nooit dialect geleerd
- 2 kom uit Brabant maar kan het dialect goed verstaan
- 2 mijn man en kinderen wel, ik versta het wel goed
- 2 Mijn ouders hebben altijd Nederlands tegen ons als kinderen gesproken. De broers en zussen van mijn vader spraken wel altijd dialect tegen elkaar, dus ik versta het wel prima.
- 2 Mijn ouders kwamen allebei uit een ander deel van Limburg. De kinderen zijn Nederlandstalig opgevoed, met het idee dat ze op school wel "Serums" zouden leren. Bij mij is dat niet gebeurd, bij mijn broers wel."
- 2 Mijn uitspraak zou onwerkelijk klinken en niet is beter dan namaak
- 2 Nee kom van oorsprong niet uit Limburg
- 2 niet het Limburgse, wel het Brabantse
- 2 Wel Brabantse dialect.
- 2 Wel een dialect, maar niet het Horster
- 2 Woon hier sinds 2 jaar. Ik kan het wel verstaan maar praten dus (nog) niet

Toelichting

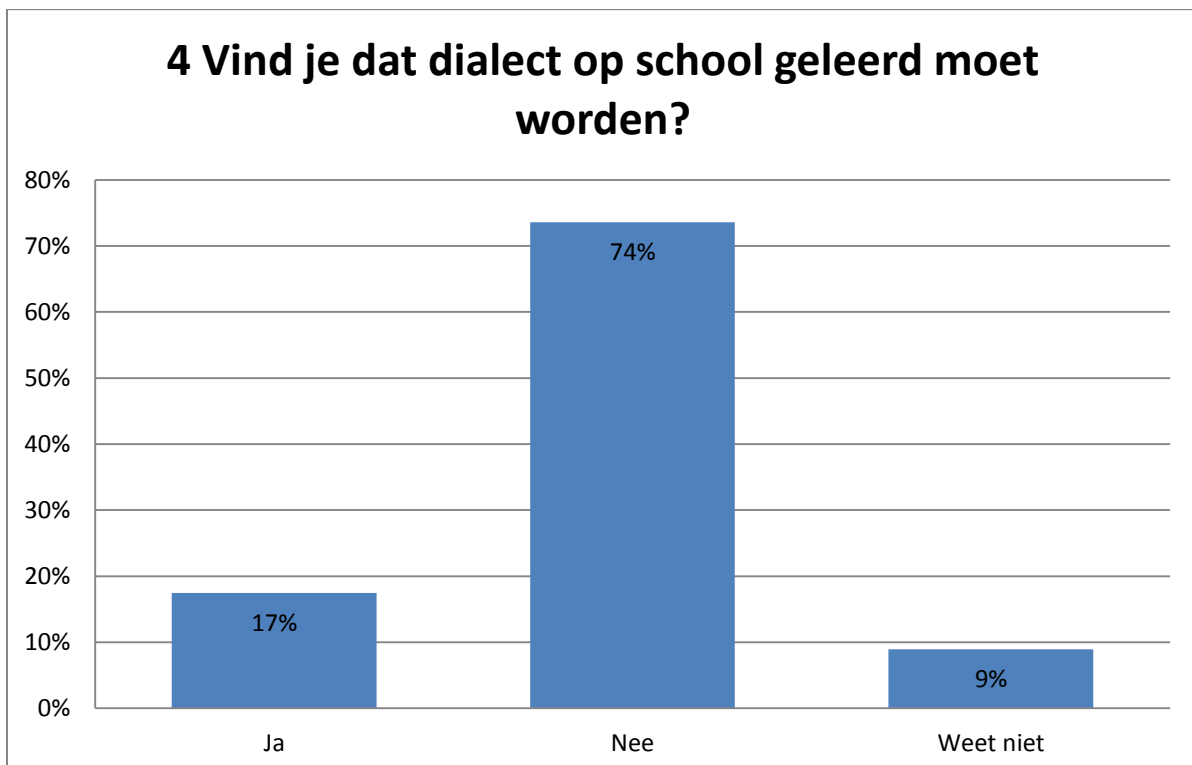
- 1 Ze spreken alleen Nederlands terwijl wij dialect spreken. Vanaf peuterklas.
- 1 wij praten zo dialect als t maar kan, maar de kinderen spreken Nederlands. Waarom??? geen idee, maar op school onder elkaar praten kinderen ook Nederlands al weten ze van elkaar dat ze dialect verstaan, dus kinderen leren het dialect van elkaar ook niet
- 1 Wij praten thuis gewoon dialect, onze kinderen spraken dialect totdat ze naar school gingen! Al hun vriendjes spreken thuis Nederlands dus spreken ze tegen elkaar ook Nederlands, met als gevolg dat ze geen dialect meer spreken. Ze verstaan het wel maar vinden dat wij maar `stom` praten.... Wie weet komt het weer eens
- 1 Wij praten in dialect tegen hun, maar zij praten Nederlands
- 1 Wij (ouders) spreken dialect. De kinderen helaas Nederlands. We proberen ze tot dialect te dwingen maar t lukt niet ;-)
- 1 Mijn man spreekt met zijn familie en ouders wel altijd dialect. Hij leert onze kinderen dialect.
- 1 Ik spreek altijd dialect tegen mijn kinderen, mijn vriendin Nederlands. Beiden spreken Nederlands maar verstaan het dialect goed.
- 1 Ik leer mijn kinderen wel dialect maar ze spreken zelf vaker Nederlands omdat dat op school zo geleerd wordt
- 1 Ik ben trots op mijn dialect en ik vind het heel erg dat er steeds minder kinderen dialect spreken. Wat is daar nu mis mee? Nederlands dat leren ze wel op school.
- 1 hebben we wel gedaan, je merkt wel dat kinderen onderling geen dialect spreken.
- 1 DIALECT IS EEN TAAL. DIT CULTUREELERFGOED STAAT ENORM ONDER DRUK.VEEL OUDERS SCHAMEN ZICH ER VOOR .BELACHELIJK.!
- 1 De rest leren ze wel op school, dialect leren ze thuis.
- 1 Beide ouders horstenaren, dus een beetje logisch
- 2 Wij praten wel dialect tegen de kinderen maar zij hebben op school Nederlands geleerd en zijn dit blijven doen.
- 2 Spreken het zelf niet, maar leert dit gelukkig wel op school van klasgenoten.
- 2 Mijn zoon verstaat alle dialecten hij is getrouwd en zijn vrouw komt uit Kerlrade
- 2 Mijn vrouw spreekt geen dialect (komt uit Brabant)
- 2 Ik vind het belangrijk dat mijn kinderen goed Nederlands leren spreken en Nederlandse benamingen kennen. Het dialect leren ze van hun vader, op straat en met vrienden.
- 2 Ik vind dat kinderen ABN horen te praten, want dialect zorgt vaak voor taalachterstand op school
- 2 Ik heb het hen niet geleerd (want spreek het zelf niet) maar ze hebben het evengoed geleerd
- 2 Het dialect leren ze toch wel als je in een dorp woont.
- 2 Goed Nederlands is veel belangrijker dan dialect.
- 2 Geen kinderen thuis
- 2 Geef ACHTERSTAND in de rest van het land
- 2 Dat leren ze uiteindelijk op school wel een goede basis is erg belangrijk.
- 3 Maar zodra ik ze heb leer ik ze dialect
- 3 Maar als ik er had ..dan hadden ze dialect geleerd!!
- 3 Ik heb zelf geen kinderen, maar ik had het ze zeker geleerd als ik ze had gehad. Ik ben van mening dat je voor je dialect niet hoeft te schamen.
- 3 Ik heb nog geen kinderen maar ik zou ze zeker dialect leren.
ik heb wel kinderen maar wonen niet bij mij
Ik heb het hun niet aangeleerd als je zelf dialect spreekt gaat dat vanzelf.

Toelichting

- 1 Dialect is toch een vorm van cultuur en je hoeft je afkomst niet te verloochenen. Maar je moet fatsoenshalve wel op Nederlands over kunnen schakelen wanneer er mensen bij je staan die geen dialect spreken of verstaan.
- 1 Eigen identiteit
- 1 Hoort bij onze cultuur!
- 1 Ik vind dat het dialect hoort bij onze cultuur van Limburg.
- 1 Ik vind dat iedereen mag weten dat ik een dialect spreek en waar mijn roots liggen.
- 1 Ik vind het erg belangrijk dat het dialect blijft bestaan, is toch een stukje cultuur en voor mij ook wel nostalgie.
- 1 Ik vind het uitermate jammer dat steeds meer Horstenaren hun kinderen geen dialect meer leren. Zo gaat onze cultuur verloren.
- 1 Ik vind het verschrikkelijk om te merken d
- 1 Ik vind ons dialect een belangrijk onderdeel van onze identiteit
- 1 In je moedertaal kun je je het best uiten vooral emotioneel
- 1 Maakt deel uit van je roots. Van je geboortegrond eet je, je leeft en woont er en je spreekt de taal die er gesproken wordt. Zo simpel is dat. bijvoorbeeld: En schriepel ding (zoiets als - onvolgroeid - iel)
- 1 Zelf heb ik de ervaring als ik dialect spreek ik mij zelf ben en als ik Nederlands moet praten voel ik mij niet op mijn gemak terwijl schrijven geen probleem is.
- 2 Behoort tot de Limburgse cultuur
- 2 Bij iedere streek hoort een dialect, dit moet ook zo blijven

- 2 Dialect maakt mensen ook rijker als ze maar open staan voor normaal Nederlands
- 2 Het is een stuk van onze cultuur dat bewaard moet blijven.
- 2 Is de identiteit van de streek
- 2 Mijn dialect is Brabants. Geen Limburgs. Het moet een natuurlijk proces zijn.
- 2 Vind dat een dialect behouden moet blijven naast het zgn ABN
- 3 dat dialecten bewaard blijven is van belang, maar iedereen zou verstaanbaar Nederlands moeten spreken
- 3 Dialect is aan verandering onderhevig, zie het spreken ervan als een hobby, maar maak er a.u.b. geen studievak van
- 3 Het hebben van een dialect geeft een eigen identiteit. Het mag echter geen belemmering zijn voor vreemden om te communiceren (heb ik geen last van) en evenmin voor streekgenoten om goed Nederlands te spreken
- 3 Kinderen leren dialect wel in de vrije tijd bij vriendjes\vriendinnetjes, dat hoeven ouders niet per se te leren. Ik zal ze Nederlands opvoeden; jeugd van tegenwoordig moet Nederlands op school leren omdat ze thuis alleen maar dialect praten.
- 3 Kinderen leren het vanzelf zodra ze met klasgenootjes omgaan.
- 4 Het is veel belangrijker dat men goed abn spreekt voor iedereen, want dan ben je door heel Nederland verstaanbaar
- 4 Ik vind dialect praten niet gastvrij, omdat je er mensen mee buiten sluit die geen dialect spreken.
- 4 Limburgs vind ik geen mooi dialect, Brabants wel en het is wel jammer als het verdwijnt, maar daar zal ik dan niet mee zitten.
- 4 Voor mij persoonlijk onbelangrijk. Ik kan me voorstellen dat het voor anderen wel belangrijk is. Ik vind het storend dat Limburgers vaak niet bereid of in staat zich aan te passen aan mensen die het Limburgs niet verstaan. En die zijn er echt heel veel in de wereld.
- 5 Vind het heel erg dat veel Limburgers zich niet fatsoenlijk verstaanbaar kunnen maken!

Toelichting

- 1 Het heeft voordelen bij het leren van de Nederlandse taal
- 1 Het lijkt alsof dialect spreken op school ontmoedigt wordt, terwijl het in feite een voordeel kan zijn. een paar lessen per week of maand zou voldoende kunnen zijn om kinderen te leren dat dialect spreken heel normaal is.
- 1 Is lastig omdat het Limburgs dialect van dorp tot dorp kan verschillen. Je zou op vrijwillige basis lessen kunnen geven in dorpsdialect voor kinderen die dat ook willen leren. Dialect is behalve cultureel erfgoed ook een communicatiemiddel waarin vaak woorden voorkomen die niet in het Nederlands te vinden zijn.
- 1 Maar Nederlands gaat voor en dit is al beneden de maat
- 2 Abn op school
- 2 Absoluut niet! Zou een schande zijn.
- 2 Algemeen Beschaafd Nederlands moet de voertaal blijven. Dialect leren de kinderen vanzelf. Zelf ben ik opgevoed met ABN. Maar heb toch ook dialect meegekregen. Met ABN kun je overal terecht. Met dialect niet en komt ook niet altijd even slim over.
- 2 Als je later een hogere scholing of opleiding gaat volgen, hoor je Nederlandse taal, van A tot Z te kunnen praten. Fatsoensnorm is Nederlandse taal, en iedereen verstaat en begrijpt zich beter.
- 2 Als keuzevak zou mogelijk zijn: zoals ook met andere 2e talen. Overigens: ook zonder school en Limburgs sprekende ouders kunnen kinderen dialect leren spreken. Daar zijn onze eigen kinderen het voorbeeld van.
- 2 Betekent in feite een tweede taal en dat houdt als vanzelfsprekend in dat minder tijd/inspanning geïnvesteerd wordt in het ABN.
- 2 Beter als kinderen goed Nederlands leren
- 2 Dat leren ze thuis wel en op straat
- 2 De eigen identiteit is al gewaarborgd, in het leven moet je je vooral richten op wat er verder in de wereld is.
- 2 Dialect leer je van zelf, daar moet school geen aandacht aan schenken.
- 2 dialect leren ze thuis , engels, nederlands ,frans en duits moeten ze op school leren
- 2 Dialect praten is prima en schrijven is vastgelegd door dialectverenigingen en verschilt per dorp.
- 2 Dit is iets voor thuis om te leren. Het Nederlands leer je op school
- 2 dit is niet haalbaar omdat leerkrachten vaak een ander dialect spreken. Het onderwijs heeft al taken genoeg.
- 2 Elk dorp heeft een eigen dialect; er bestaat geen Limburgs dialect.
- 2 Het is belangrijk dat kinderen ook ABN leren en thuis dialect.
- 2 Hoort thuis bij de opvoeding
- 2 Ieder dorp heeft zijn eigen dialect. Ik denk dat het niet te doen is om dan op school een methode te vinden om dialect te leren. Dat is echt iets voor thuis.
- 2 Iedereen kan zelf beslissen om thuis dialect te praten, maar op school moet je het niet verplichten. Kinderen moeten daar leren goed" Nederlands te spreken zodat ze zich in Nederland altijd goed verstaanbaar kunnen maken."
- 2 Ik denk dat het dan te verwarrend wordt met allemaal die talen. Ze krijgen al Nederlands en Engels.
- 2 Ik denk niet dat dat verstandig is. Mede door het groeiende aantal buitenlandse kinderen op school lijkt mij Nederlands toch makkelijker te leren.
- 2 Ik vind abn belangrijker omdat ze hier meer mee kunnen, de kinderen die wel dialect leren zullen dit aande andere kinderen leren.
- 2 Ik vind dat leraren het dialect wel moeten stimuleren door b.v na schooltijd dialect te spreken .
- 2 Ik vind dat ze op school ABN moeten leren!

- 2 ik zou willen dat meer ouders en opa's en oma's tegen de kinderen dialect praten!! op zich zou t bijna moeten op school anders sterft t dialect dalijk nog uit.....
- 2 Kinderen moeten ook ban spreken voor hun verdere leven
- 2 Lijkt me erg lastig met al die verschillen. Kinderen die dit willen leren het wel van de speel kameraatjes.
- 2 Maar vind wel dat het gestimuleerd moet worden. Je hoort nu vaak dat ouders die zelf dialect spreken dit met hun kinderen niet doen. Waarom? Geen idee. Ik vind daarom wel dat op scholen er wel aandacht aan mag worden gegeven. Maar meer in een vorm van een stukje geschiedenis/horsters erfgoed.
- 2 Met dialect kun je nergens in de wereld terecht. Het is al moeilijk genoeg om goed Nederlands te leren.
- 2 Nee omdat er ook kinderen zijn die geen dialect spreken, ouders dit niet kunnen of willen. Welk dialect gebruik je?
- 2 Nee, het is een zaak van de ouders. De jeugd kan tegenwoordig geen fatsoenlijk nederlands. Laat ze dat maar leren op school, dat is belangrijk voor hun toekomst
- 2 Niet doceren op school, kinderen moeten het wel mogen spreken. Dit mag nu niet tijdens de lessen. Bij Nederlands begrijp ik dit, maar bij andere vakken moet het ook in het dialect kunnen.
- 2 Op de scholen moet Nederlands gesproken en ook goed geleerd worden.
- 2 Op school dien ABN geleerd te worden, het dialect leren ze vanzelf thuis. Mits de ouders en de omgeving dit tenminste aanhouden.
- 2 Op school dient er Nederlands gesproken te worden en verder daar buiten dialect. Helaas hoor en zie ik dat ouders die geen behoorlijk Ned. spreken toch Ned. tegen hun kinderen spreken i.p.v. dialect, laat dit a.u.b. en spreek thuis en uit gewoon je moeders taal en alles komt goed.
- 2 Op school hebben ze het al druk genoeg met gewoon taal, rekenen, spelling, sociale vaardigheden enz. Dialect of de Friese taal of een sport of muziekles is ook een verantwoordelijkheid van de ouders. Ik vind dat men op school, net als op het gemeentehuis overigens, gewoon Nederlands moet spreken. Mocht blijken dat de gesprekspartner het dialect beheerst, dan kan worden overgegaan op dialect!!
- 2 op school leer je nederlands en thuis en onder vrienden leer je dialect.
- 2 School is er voor algemene ontwikkeling, daarbij zijn scholen steeds meer naar buiten gericht (lees Europa, wereld). Goed Nederlands spreken is dan veel belangrijker dan het dialect. Dat laatste hoort in de eigen omgeving te gebeuren.
- 2 Thuis in het gezin en bij de verenigingen moet voldoende zijn. Zo was het vroeger ook.
- 2 Thuis tweetalig opvoeden wat mij betreft
- 2 We hebben in Nederland zoveel dialecten en mensen uit verschillende culturen. Leerlingen horen correct Nederlands te leren en dialect leren ze wel op straat
- 2 We kunnen niet alles bij scholen neerleggen. Ouders hebben ook een verantwoordelijkheid in deze.
- 2 We leven in Nederland
- 2 We wonen nl. in Nederland. Dat er dialect gesproken wordt. Prima. Maar zeer zeker niet als een les op school. Bij verder studeren is dialect absoluut niet wenselijk!
- 2 Wel belangrijk dat ouders thuis dialect spreken als ze hier geboren zijn. Daarbij leren de kinderen het Nederlands op school beter spreken.
- 2 Welk dialect zou dat dan moeten zijn?
- 2 Zeker in deze Multi tijd, anders word het nog moeilijker voor deze kinderen en de scholen zijn dan met te veel zaken bezig.
- 2 Zou thuis geleerd moeten worden. School is hier niet voor bedoeld.
- 3 dat werkt volgens mij niet kinderen moeten het van ouders en omgeving leren
- 3 Dat zal voor iedere inwoner verschillend zijn. Komt er iemand bv. uit Amsterdam/Rotterdam wonen, KUNNEN de nieuwe inwoners geen dialect aan hun kinderen leren.

- 3 De Nederlandse taal kennen is belangrijker, maar het dialect moet zeker in stand worden gehouden!
- 3 Dialect aan de kinderen leren gaat wat ver. Ik ga er van uit dat ze het van hun ouders en van elkaar zullen leren. Bij het onderwijs van de Nederlandse taal zou er wel op gewezen kunnen worden dat dialect daarbij een goede hulp is. Bij woorden met `n ei (in dialect ei-klank) of ij (in dialect ie-klank); Mannelijk of vrouwelijk hebben in het dialect d`n of de als voorzetsel.
- 3 Dialect onderwijzen is geen prioriteit, maar informatie en kennis verstrekken erover is wel belangrijk. Geschiedenisles over de regio kan er mooi mee gecombineerd worden.
- 3 ik denk dat je op een gegeven moment wel zult moeten om het dialect te redden",m maar van de andere kant moeten ze al zoveel op school, en wat leer je ze dan, alle dialecten verschillen"
- 3 Is nogal lastig.Er zijn in onze gemeente erg veel dialecten.....jammer genoeg!
- 3 NEE DAT HOEF NIET. THUIS MOETEN ZE DAT SPREKEN EN OP DE SPEELPLAATS.
- 3 Woorden kunnen erg verschillen per dorp/streek. Welk dialect wordt dan geleerd? Het is misschien wel zinvol om incidenteel aandacht te geven aan de dialecten, maar structureel inplannen lijkt me moeilijk

Wekelijks kunt u de onderzoeken van TIPHorstaandeMaas.nl zien in het nieuwsblad HALLO en <http://www.TipHorstaandeMaas.nl>.